

Posudek diplomové práce Pavla Kozdery:
Štěpení Národní strany v přístupu k dělnické otázce

Pavel Kozdera předložil práci, která vznikala dlouhodobě a po důkladných přípravných studiích. Samotné téma bylo opakovaně zpřesňováno, rozvíjelo se od výkladu centrální role Josefa Baráka v redakci listu Dělnické listy, zpětnou chronologií postupovalo k formování vlivu Františka Ladislava Chleborada, coby „přechodové“ osobnosti mezi etablovanou měšťanskou politikou a rodícím se sociálně demokratickým proudem. Měl jsem možnost sledovat tento proces formování tématu, který směřoval nejen k jeho rozrůstání, ale zároveň, a možno říci především, k hledání a nalézání problémových vazeb. Ty musely nutně proměnit Kozderův přístup k látce, od prosté popisnosti k analýze vnitřních, strukturovanějších vztahů. Výslednou, po mém soudu přiměřenou a zdařilou koncepci postavil autor na konfrontaci dvou osobností, jež v jeho podání reprezentovaly nikoli dobově samostatné alternativy řešení sociální problematiky, ale rozšiřující programové spektrum stávajících nacionálně-liberálních proudů měšťanské středostavovské politiky. V osobách již zmiňovaného F. L. Chleborada a Jana Bavorského Kozdera nachází a objevuje svébytné politické aktivisty, ale též respondenty širších politických zájmů dvou ideově blízkých, přesto však, v důsledku ambicí hlavních stoupenců, rozporných a stále zřetelněji i protichůdných proudů Národní strany. Tyto sleduje v procesu štěpení a hledání nových profilačních politických témat.

Naznačený nestandardní přístup k tématu se pochopitelně projevil jak v aplikovaných metodických možnostech, tak v koncepčním rozložení textu. Analýza vychází z přiměřeně široké heuristiky, postavené, vedle sekundární literatury, zvláště na studiu dobových časopisů a memoárových pramenů. Autor přitom využil takto shromážděný materiál jak pro zobecňující deskriptivní pasáže, věnované charakteristice obecných vývojových tendencí v české politice, tak jako samostatný předmět analýzy; jednotlivé osoby, vedle F. L. Chleborada a J. Bavorského rovněž J. Skřejšovský, J. Barák a další, vystupují nejen jako politicky aktivní osobnosti, ale jako činní publicisté a žurnalisté. Popis prolutých světů politiky a publicistiky vytváří v autorově podání zajímavý a nosný základ pro rozbor subtilnějších aspektů tématu, srovnání jednotlivých periodik a práce redakcí otevírá dostatečný prostor pro ověření od počátku sledované linie politicko-propagační práce a jejího uplatnění v zájmech měšťanských elit.

Rozložení problému je pro danou analýzu postačující, nicméně samo takto nastavené téma v sobě skrývá další interpretační možnosti, a to jak v hloubce zpracování stanovené koncepce, tak směrem, rozšiřujícím téma, kdy by bylo žádoucí zejména více přiblížit rodící se linie, které vedly k autonomizaci sociálně demokratického hnutí. Za nedostatek považuji rovněž skutečnost, že autor více prostoru nevěnoval teoretickým rozvahám o rozvoji a typologii politického stranictví, u nichž by bylo třeba očekávat též větší zastoupení zpracované cizojazyčné literatury.

Z formálního hlediska mám za to, že předložená práce splňuje všechny požadavky, kladené na práce této studijní úrovně. Samotný text je psána svěžím a čtivým jazykem, který svědčí, vedle autorových předpokladů analytických, rovněž o schopnosti stylistické.

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci připustit k obhajobě.

V Hýskově 29. května 2007.

Doc. Vratislav Doubek, Dr.

